

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 3Nt/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123011012
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Mén
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7123011012.8

Uznesenie

Mestský súd Košice, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Ména a prísediacich A. B. C. a C. D. na verejnom zasadnutí konanom dňa 27. novembra 2023 v Košiciach takto

rozhodol:

Podľa § 462 ods. 2 Trestného poriadku a § 446a ods. 1 Trestného poriadku z a m i e t a návrh Ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky číslo 16278/2023/65 zo dňa 14.06.2023 na umiestnenie odsúdeného E. F. nar. 19.11.1973 v Košiciach, trvale bytom F., t. č. vo výkone ochranného sexuologického liečenia ústavnou formou v Psychiatrickej liečebni Samuela Bluma, Gemerská 233, 049 11 Plešivec do detenčného ústavu po výkone trestu odňatia slobody.

odôvodnenie:

Dňa 19.6.2023 bol na Mestský súd Košice doručený návrh Ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky č.16278/2023/65 zo dňa 14.6.2023 na umiestnenie odsúdeného E. F. do detenčného ústavu po výkone trestu odňatia slobody z dôvodu, že odsúdený E. F. bol už dvakrát odsúdený za trestné činy so sexuálnym motívom a existuje vysoké riziko jeho násilného správania aj po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd o tomto návrhu vykonal dokazovanie na verejnom zasadnutí, pričom odsúdenému na jeho žiadosť ustanovil obhajcu.

Odsúdený E. F. vypovedal, že nepotrebuje liečenie, cíti sa byť zdravý a nie je závislý na drogách.

Ako listinné dôkazy predseda senátu podľa § 269 Trestného poriadku prečítal:

-odborný lekársky posudok psychiatrickej ambulancie Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca zo dňa 03.05.2023, z ktorého je zrejmé, že odsúdený bol vo výkone ochranného sexuologického liečenia v ÚVTOS Košice-Šaca v období od 12.08.2020 do 28.9.2020 a od 7.3.2020, kedy podstatne neprehýbil náhľad na skutok, za ktorý bol vo výkone trestu odňatia slobody, ani neporozumel vlastnej sexualite. Samotný čin popisuje bizarným spôsobom s nelogickými tvrdeniami, ktorých absurdnosť si nie je schopný ani uvedomiť. Jeho sexualita nevykazuje potreby sexuálneho vyladenia partnerky, jeho averzie voči implementácii agresivity do sexuálnej aktivity sú defektné. Je schopný sexuálneho aj v prítomnosti maloletého dieťaťa jeho obeť a ani spätne nevyhodnocuje svoje konanie s korektívom. Pred nástupom do ÚVTOS žil ako bezdomovec. V štruktúrovanom prostredí je schopný značnej miery účelového prispôsobovania sa. Počas výkonu sexuologickej liečby nebol významne rušivý, ale tiež nebol schopný práce na sebe, hoci prejavoval sporadickú snahu. Priame prejavy agresivity počas výkonu ochranného liečenia pozorované neboli. Ochranné liečenie nemôže pre nevratné zmeny psychiky odsúdeného naplniť svoj účel. Riziko recidívy sexuálne motivovanej trestnej činnosti je pri aktuálnom stave psychiky a neusporiadanom životnom štýle a nadužívaní psychoaktívnych látok vysoké. Aj bez závislosti od alkoholu a prchavých látok vykazoval známky sexuálnej agresivity, nakoľko vykazuje málo pestrú proceptivitu a narušenie až vymiznutie averzií, jeho sexuálne vzrušenie a aktivita nezohľadňuje sexuálnu nevyladenosť a odpor partnerky. Dosahuje hranicu ľahkej duševnej zaostalosti a mozaikovo vykazuje prejavy reziduálnej psychotickej symptomatiky, ktoré každá osobitne a všetky dohromady oslabujú, resp. až znemožňujú prirodzený rozvoj dospeljej psychiky k stále

zrelším formám sebaaprežívania a sebauplatnenia. Nemá žiadne rodinné zázemie. Má len základné vzdelanie, nemá osvojené pracovné návyky, nikdy nebol zamestnaný. Nie je schopný života v trvalom vzťahu. Nemá víziu svojej budúcnosti a má rozvinutý návyk nadužívať alkohol a prchavé látky. V oblasti sexuálnych motivačných systémov vykazuje deviantné charakteristiky. Odporúčaný výkon detencie za účelom ochrany spoločnosti a na zabezpečenie potrebných liečebných a výchovných intervencií.

-spis Okresného súdu Košice II sp.zn. 6T /123/2015 a z neho rozsudok zo dňa 11.2.2016, ktorým bol E. F. uznaný vinným zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods.1 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou a rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8To/39/2016 zo dňa 2.5.2016 -znalecký posudok vypracovaný znalcami z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia JUDr. MUDr. Jánom Uhrinom a MUDr. Danicou Caisovou –Škultétiovou zo dňa 6.8.2015 z ktorého vyplýva, že odsúdený E. F. netrpí duševnou chorobou ani poruchou a z psychiatrického hľadiska nie je pre spoločnosť nebezpečný, zo sexuologického hľadiska nízka vyberavosť a sexuálneho systému a nedostatok vrodenej zábrany voči istým formám sexuálneho správania (napr. násilium) je potenciálnym nebezpečenstvom pre spoločnosť

-spis Okresného súdu Košice II sp.zn. 1Nt/15/2023 a z neho uznesenie Okresného súdu Košice II sp.zn. 1Nt/15/2023 zo dňa 25.5.2023, ktorým súd rozhodol, že odsúdený E. F. bude pokračovať v ochrannej sexuologickej liečbe ústavnou formou aj po ukončení výkonu trestu odňatia slobody v civilnom liečebnom zariadení v Psychiatrickej liečebni Samuela Bluma Plešivec, do ktorej liečebne bol na základe príkazu predsedníčky senátu v zmysle § 446a ods.3 Trestného poriadku dodaný dňa 30.6.2023.

-register trestov, ktorom má odsúdený Tibor Krok 12 zápisov, pričom rozhodnutím Okresného súdu Košice II sp.zn. 7T 197/03 zo dňa 23.11.2004 bol uznaný vinným z trestného činu sexuálneho násillia podľa 241a ods.1 Tr. zákona č. 140/1961 Zb. za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody 2 roky nepodmienečne so zaradením do druhej nápravno-výchovnej skupiny.

Pri splnení podmienok predseda senátu podľa § 268 ods.2 Tr. poriadku prečítal znalecký posudok č.44/2023 vypracovaný dňa 30.10.2023 znalcom z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia JUDr. MUDr. Jánom Uhrinom, podľa ktorého odsúdený E. F. netrpí duševnou chorobou ani poruchou v tom najužšom pravom zmysle slova avšak podľa dostupných podkladových materiálov počas posledného výkonu trestu v máji 2021 prekonal krátkodobý psychotický stav. Jeho osobnosť je simplexná s podpriemernými intelektovými schopnosťami, je abnormne štruktúrovaná, s dominantnými rysmi disocálnej a emočne nestabilnej impulzívnej osobnosti. Netrpí sexuálnou deviaciou v najvlastnejšom zmysle slova. Jeho sexualita je nevyberavá, má nedostatočnú schopnosť dvoriť vybranej žene, chýbajú mu averzie, ktoré by nedovolili sexuálne násilné správanie sa k žene eroticky nevydanej a na sexuálnych aktivitách nespupracujúcej. Jeho pobyt je z hľadiska sexuologického na slobode nebezpečný, nakoľko by sa mohol snažiť o realizáciu pohlavného styku so ženou, ktorá by nemala žiaden záujem o sexuálnu interakciu s osobou odsúdeného, doteraz realizované sexuologické ochranné liečenie nebolo dostatočne efektívne. Riziko recidívy sexuálne motivovaného trestného činu, resp. násilného správania znalec hodnotí ako vysoké vzhľadom na početnosť prognosticky nepriaznivých faktorov, a to celoživotné páchanie trestných činov rôznej povahy a dvoch sexuálne motivovaných trestných činov, abnormálne štruktúrovaná osobnosť odsúdeného (disocálne a emočne nestabilné impulzívne rysy) s podpriemerným intelektom, nedostatočný efekt sexuologického ochranného liečenia, konzum psychoaktívnych látok, problémy so zamestnaním, bezdomovectvo, nedostatok realistických plánov do budúcnosti. U odsúdeného neexistuje jednoznačne prognosticky pozitívny faktor iba faktory svedčiace pre pravdepodobnosť menej závažného (sexuálneho) konania do budúcnosti, a to absencia detskej obeť, absencia obeť mužského pohlavia, absencia skutku s viacerými obeťami súčasne, absencia ťažkého ublíženia na zdraví v jeho doterajšej trestnej činnosti, absencia duševnej choroby v pravom slova zmysle a absencia závislosti od návykových látok.

Podľa § 81 ods. 3 Trestného zákona, ak to považuje súd za potrebné, môže pred skončením výkonu trestu odňatia slobody rozhodnúť o umiestnení do detenčného ústavu aj páchatel'a zločinu spáchaného zo sexuálneho motívu alebo páchatel'a, ktorý opätovne spácha obzvlášť závažný zločin; páchatel' sa umiestni do detenčného ústavu po výkone trestu odňatia slobody.

Podľa § 82 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, účelom umiestnenia páchatel'a v detenčnom ústave je osobitným liečebným režimom a dôslednou izoláciou od spoločnosti zabrániť páchatel'ovi v ďalšom páchaní trestných činov a činov inak trestných. Pobyt páchatel'a v detenčnom ústave trvá dovtedy, kým ochranu spoločnosti pred páchatel'om nemožno zabezpečiť miernejšími prostriedkami.

V zmysle § 81 ods. 3 Trestného zákona súd môže fakultatívne rozhodnúť o umiestnení do detenčného ústavu páchatel'a, ktorý spáchal zločin zo sexuálneho motívu ako osobitného kvalifikačného pojmu podľa § 140 písm. f/ Tr. zák., alebo páchatel'a, ktorý opätovne spáchal obzvlášť závažný zločin, teda zločin, za ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej 10 rokov. Tieto podmienky sú uvedené alternatívne. Dané ustanovenie sa tak vzťahuje na sexuálnych sadistov, agresorov a obdobných páchatel'ov, ako aj na odsúdených za najzávažnejšie trestné činy, na ktorých je nevyhnutné naďalej aj po výkone trestu odňatia slobody pôsobiť zabezpečovacími opatreniami s cieľom zabezpečiť ochranu spoločnosti a práv a slobôd ostatných občanov, ako aj ďalších spoločenských hodnôt, ktoré by po prepustení takýchto mimoriadne narušených páchatel'ov na slobodu boli s najväčšou pravdepodobnosťou porušené.

Návrh ministerky spravodlivosti bol v predmetnej veci podaný z dôvodu uvedeného v ust. § 81 ods.3 Trestného zákona , a to že odsúdený E. F. bol už dvakrát odsúdený za trestné činy so sexuálnym motívom a existuje vysoké riziko jeho násilného správania aj po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe vykonaného dokazovania súd mal súd za preukázané , že rozsudkom Okresného súdu Košice II sp.zn. 6T /123/2015 zo dňa 11.2.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8To/39/2016 zo dňa 2.mája 2016 bol odsúdený E. F. uznaný vinným zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods.1 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Tr. zákona , za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou. Z odpisu z registra trestov taktiež vyplýva , že E. F. bol rozhodnutím Okresného súdu Košice II sp.zn. 7T 197/03 zo dňa 23.11.2004 uznaný vinným z trestného činu sexuálneho násillia podľa 241a ods.1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. , za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky nepodmienečne so zaradením do druhej nápravnovýchovnej skupiny.

Zo záverov znaleckého dokazovania z odboru z odboru Zdravotníctvo a farmácia , odvetvie psychiatria a sexuológia vyplýva záver , že odsúdený E. F. netrpí duševnou chorobou ani poruchou v pravom zmysle slova a netrpí ani sexuálnou deviáciou v najvlastnejšom zmysle slova, avšak jeho sexualita je nevyberavá, má nedostatočnú schopnosť dvoriť vybranej žene , chýbajú mu averzie , ktoré by nedovolili sexuálne násilné správanie sa k žene eroticky nevyladenej a na sexuálnych aktivitách nespolupracujúcej. Jeho pobyt na slobode je z hľadiska sexuologického nebezpečný, nakoľko by sa mohol snažiť o realizáciu pohlavného styku so ženou , ktorá by nemala žiaden záujem o sexuálnu interakciu s osobou odsúdeného. Riziko recidívy spáchania sexuálne motivovaného trestného činu je u neho vysoké. Odsúdený E. F. na základe uznesenia Okresného súdu Košice II sp.zn. 1Nt/15/2023 zo dňa 25.5.2023 v súčasnosti vykonáva ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou v Psychiatrickej liečebni Samuela Bluma v Plešivci , kde bol eskortovaný po ukončení výkonu trestu odňatia slobody dňa 30.06.2023. Doposiaľ prebiehajúce ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou podľa záverov znalca nedosiahlo dostatočný efekt.

Z odborného lekárskeho posudku psychiatrickej ambulancie Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca zo dňa 03.05.2023 vyplýva, že ochranné liečenie nemôže pre nevratné zmeny psychiky odsúdeného naplniť svoj účel. Riziko recidívy sexuálne motivovanej trestnej činnosti je pri aktuálnom stave psychiky a neusporiadanom životnom štýle a nadužívaní psychoaktívnych látok vysoké. Aj bez závislosti od alkoholu a prchavých látok vykazoval známky sexuálnej agresivity, nakoľko vykazuje málo pestrú proceptivitu a narušenie až vymiznutie averzií, jeho sexuálne vzrušenie a aktivita nezohľadňuje sexuálnu nevyladenosť a odpor partnerky. V oblasti sexuálnych motivačných systémov vykazuje deviantné charakteristiky. V dôsledku toho bol doporučený výkon detencie za účelom ochrany spoločnosti a na zabezpečenie potrebných liečebných a výchovných intervencií .

Podľa § 462 ods.1 Trestného poriadku pred skončením výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného, ktorý znovu spáchal obzvlášť závažný zločin alebo zločin zo sexuálneho motívu, môže minister spravodlivosti navrhnúť jeho umiestnenie do detenčného ústavu po výkone trestu odňatia slobody. V ostatných

prípadoch návrh na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave môže podať prokurátor alebo riaditeľ ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody.

Podľa § 462 ods.2 Trestného poriadku pri rozhodovaní o návrhu podľa odseku 1 sa postupuje primerane podľa § 446a ods.1 Trestného poriadku .

Podľa § 446a ods.1 Trestného poriadku o pokračovaní v ochrannom liečení po skončení výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje predseda senátu okresného súdu, v ktorého obvode sa ochranné liečenie počas výkonu trestu vykonáva na verejnom zasadnutí; zároveň rozhodne o spôsobe ďalšieho výkonu ochranného liečenia. Pred rozhodnutím musí byť odsúdený vypočutý; to neplatí, ak to jeho zdravotný stav neumožňuje alebo ak požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, na tento účel oznámi súdu s dostatočným predstihom predpokladané skončenie výkonu trestu a zároveň zašle súdu lekársku správu o dosiahnutom výsledku ochranného liečenia tak, aby bolo možné rozhodnúť do skončenia výkonu trestu odňatia slobody.

V predmetnom prípade bol návrh ministerky spravodlivosti zo dňa 14.06.2023 doručený súdu dňa 19.06.2023 a zákonnému sudcovi predložený dňa 22.06.2023. Z uvedeného návrhu a jeho príloh je síce zrejmé, že E. F. vykonáva trest odňatia slobody do 30.06.2023 avšak tento návrh nemožno považovať za podaný s dostatočným predstihom pred ukončením výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 446a ods.1 Trestného poriadku.

Podľa § 81 ods. 3 Trestného zákona, ak to považuje súd za potrebné, môže pred skončením výkonu trestu odňatia slobody rozhodnúť o umiestnení do detenčného ústavu aj páchateľa zločinu spáchaného zo sexuálneho motívu alebo páchateľa, ktorý opätovne spácha obzvlášť závažný zločin; páchateľ sa umiestni do detenčného ústavu po výkone trestu odňatia slobody.

Preto súd keďže v zmysle citovaného ust. §81 ods.3 Tr. zákona do ukončenia trestu odňatia slobody odsúdeným E. F. o návrhu ministerky spravodlivosti nerozhodol a ani objektívne rozhodnúť na verejnom zasadnutí nemohol, a to vzhľadom na krátkosť času od doručenia návrhu ministerky spravodlivosti na Mestský súd Košice do ukončenia výkonu trestu odňatia slobody odsúdeným E. F. , návrh ministerky spravodlivosti zamietol. Rozhodnutie súdu o umiestnení odsúdeného do detenčného ústavu, v prospech ktorého vyznievajú závery vykonaného dokazovania na verejnom zasadnutí by bolo podľa názoru konajúceho súdu v rozpore s ust § 81 ods.3 Trestného zákona a ust. §446a ods.1 Trestného poriadku.

Po ukončení výkonu trestu odňatia slobody možno nariadiť umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave len pri splnení podmienok uvedených v ust. § 81 ods.4 Trestného zákona.

Na základe týchto dôvodov súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovvej časti uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do 3 pracovných dní odo dňa oznámenia na Mestský súd Košice .